

MEDIJI O ZDRAVSTVU

četvrtak, 16. jun 2022.godine

RTS- Veliko interesovanje za HPV vakcinu u Srbiji, kome se preporučuje

BLIC- UPOZORENJE LEKARA "Kamen u urinarnom traktu tri puta češći kod višerotki nego prvorotki"

BLIC- TOKOM 2020. BITKU IZGUBILO 453 ŽENA Održana konferencija "Zajedno protiv raka grlića materice"

BLIC- Posao za još 100 NAJBOLJIH MLADIH LEKARA: Stižu novi kardiolozi, anesteziolozi, pedijatri, hematolozi: Na listi za zaposlenje i 200 medicinskih sestara

POLITIKA- Preminule dve osobe, 312 novih slučajeva koronavirusa

Veliko interesovanje za HPV vakcinu u Srbiji, kome se preporučuje

Iako se zna šta ga izaziva i kako može da se spreči, od raka grlića materice u Srbiji svakog dana umre jedna, a obole četiri žene. Statistiku mogu da promene preventivni pregledi, a posebno HPV vakcina, koja je nedavno stigla u domove zdravlja širom Srbije. Preporučena je i besplatna, a biće je dovoljno za sve zainteresovane, poručuju nadležni.

Veliko interesovanje za HPV vakcinu iznenadilo je i zdravstvene radnike.

"Nakon ulaska vakcine u Dom zdravlja, to je bilo do četvrtka, mi smo potrošili 70 posto vakcina. Pravimo čak i spiskove za zainteresovane roditelje koji žele da vakcinišu svoju decu", kaže dr Aneta Jovanović, načelnica pedijatrije Doma zdravlja "Palilula".

Roditeljima koji se i dalje dvoume da li njihovo dete da primi vakcinu pomoć nudi udruženje roditelja.

"Mi ćemo održavati tribine, skupove u celoj Srbiji gde će roditelji moći na jedan lakši način da dobiju odgovore od stručnjaka, lekara koji se bave baš ovom temom. S druge strane, mi smo otvorili i novi sajt hpvinfo.rs", navodi Gordana Plemić iz udruženja "Roditelj".

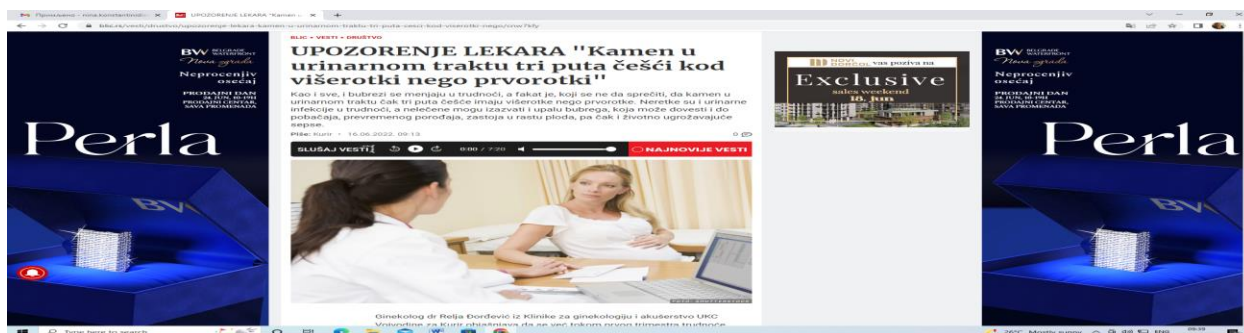
"Planirane su u narednom periodu edukacije zdravstvenih radnika koji će sprovoditi imunizaciju i takođe ćemo raditi sa Ministarstvom prosvete na informisanju roditelja i adolescenata u školama", dodaje prof. dr Sanja Radojević Škodrić, direktorka RFZO.

O trošku države mogu da se vakcinišu i devojčice i dečaci od 9 do 19 godina.

"Ovo je prva preporučena vakcina koja je besplatna o trošku države za sve dečake i devojčice uzrasta od 9 do 19 godina. Radi se o devetovalentnoj vakcini koja je zlatni standard po preporuci struke, od strane SZO ova vakcina je kategorisana među najefikasnije i najbezbednije vakcine", naglašava direktorka RFZO.

"Danas primljena vakcina znači da u budućnosti žene mogu biti bezbedne što se tiče karcinoma grlića materice, ali ne samo grlića materice. Tu su i karcinomi vagine, usne duplje, ždrela, analne regije. Muškarci nisu samo prenosioci, nego i oni mogu da obole", poručuje dr Aleksandra Kostić, ginekolog u Domu zdravlja "Čukarica".

Uz pomoć HPV vakcine, Australija, Švedska, Danska na putu su da iskorene rak grlića materice.

UPOZORENJE LEKARA "Kamen u urinarnom traktu tri puta češći kod višerotki nego prvrotki"

Kao i sve, i bubrezi se menjaju u trudnoći, a fakat je, koji se ne da sprečiti, da kamen u urinarnom traktu čak tri puta češće imaju višerotke nego prvrotke. Neretke su i urinarne infekcije u trudnoći, a nelečene mogu izazvati i upalu bubrega, koja može dovesti i do pobačaja, prevremenog porođaja, zastoja u rastu ploda, pa čak i životno ugrožavajuće sepe.

Ginekolog dr Relja Đorđević iz Klinike za ginekologiju i akušerstvo UKC Vojvodine za Kurir objašnjava da se već tokom prvog trimestra trudnoće bubrezi povećavaju (videti okvir o svim činjenicama).

- Uvećana materica koja pritiska ureter (mokračovod), pogotovo desni, relaksaciono dejstvo hormona (progesterona) na glatku muskulaturu, kao i proširene vene male karlice doprinose stazi (zastoju) urina, koja pred kraj trudnoće iznosi oko 250 ml, dok se kapacitet mokraćne bešike povećava dvostruko. Te promene traju i do tri meseca nakon porođaja - objašnjava dr Đorđević.

U ovoj priči značajna je i urolitijaza - kamen u urinarnom traktu, čija učestalost je ista kod trudnica kao i kod negravidne populacije.

- Međutim, dešava se tri puta češće kod višerotki nego kod prvrotki, podjednako i na levoj i na desnoj strani, a najčešće se manifestuje u drugom i trećem trimestru. Reč je o sklonosti koja se ne može

preduprediti, a urolitijazu karakterišu jak bol u krstima i donjem delu trbuha, mučnina, povraćanje i krv u urinu (hematurija). Može se komplikovati prevremenim porođajem i spontanom pobačajem - naglašava dr Đorđević.

Radi se ultrazvuk bubrega i gornjeg abdomena, a ako je ta dijagnostika neuspešna, treba razmotriti magnetnu rezonancu, ali i uraditi i urinokulturu da bi se isključila urinarna infekcija. Takođe, potrebno je isključiti upalu bubrega, slepog creva, žučne kese, torziju jajnika, kao i ablaciju (prevremeno odlublјivanje) posteljice. Tretira se obilnom hidracijom, infuzionim rastvorima, spazmoliticima i analgeticima.

- Akutni glomerulonefritis retko je oboljenje u trudnoći, a najčešće nastaje kao imunološka komplikacija streptokokne infekcije grla, koja može dovesti do hroničnog oblika i oštećenja bubrega praćenog proteinurijom (izlučivanje proteina mokraćom) i povišenim krvnim pritiskom - navodi dr Đorđević, ali i dodaje da jedan broj trudnica u ranoj trudnoći ima neodređene tegobe s mokrenjem, za koje se smatra da su endokrinog porekla:

- Zbog pojačane osetljivosti mokraćne bešike na estrogene jače ispoljavaju estrogene efekte - hiperemiju (povećana prokrvljenost), edem (otok), pritisak. Tu nije reč o infekciji. A i svaki nalaz bakterija u urinu ne znači da je u pitanju infekcija jer neadekvatnim uzimanjem uzorka može doći do kontaminacije.

- Nekad je potrebno plasirati i ureteralni stent, a litotripsija (razbijanje kamena ultrazvukom) kontraindikovana je u trudnoći - ističe dr Đorđević.

Asimptomatska bakteriurija, to jest prisustvo bakterija u mokraći bez simptoma, česta je u trudnoći (2-13%), a ona koja se ne tretira u čak 30-40% slučajeva prelazi u simptomatsku urinarnu infekciju.

- Nalaz u kome ima više od 100.000 bakterija u mililitru urina sigurno ukazuje na bakterijsku infekciju, koju potom treba potvrditi urinokulturom. U više od 70 odsto slučajeva uzročnik je ešerihija koli, čija se velika zastupljenost objašnjava blizinom analnog otvora, kao i oslabljenim imunim odgovorom. Ovome doprinosi i dugotrajno uzimanje preparata gvožđa - navodi dr Đorđević i dodaje:

- Infekcija mokraćne bešike najčešće se manifestuje učestalim mokrenjem, pečenjem pri mokrenju, tragovima krvi u mokraći. Kada se ne leče blagovremeno, mogu se proširiti na gornje partije urinarnog trakta, te izazvati upalu bubrega (pijelonefritis) s visokom temperaturom i jakim bolom u krstima i donjem delu trbuha, povraćanjem, koji se moraju lečiti u bolnici. Mogu dovesti do spontanog pobačaja, prevremenog porođaja, zastoja u rastu ploda i drugih komplikacija. U retkim slučajevima može doći i do sepse, stanja koje ozbiljno ugrožava život i zdravlje trudnice.

Bubrezi u trudnoći

- povećava se uzdužni i poprečni dijametar bubrega za 1-1,5 cm u proseku

- proširuju se bubrežne karlice, bubrežne čašice i gornji deo uretera (mokraćovoda)

- znatno se povećava protok krvi kroz bubreg (75%) i glomerularna filtracija (50%)

- povećava se izlučivanje mokraćom elektrolita, aminokiselina, glukoze, proteina, kao i hidrosolubilnih vitamina

- postoji tendencija zadržavanja natrijuma, a time i vode u organizmu

Urinarne infekcije u trudnoći, navodi dr Đorđević, leče se antibioticima, najčešće penicilinima i cefalosporinima, na osnovu antibiograma koji se dobija urinokulturom. Potreban je i obilan unos tečnosti, a i dve nedelje nakon terapije uraditi kontrolnu urinokulturu.

Druga stvar su žene s već postojećim hroničnim bolestima bubrega kao što su hronični glomerulonefritis, lupus nefritis, dijabetesna nefropatija, nefrotski sindrom, policistični bubrezi... Tok te bolesti u trudnoći može ostati nepromenjen, ona se može reaktivirati, ali i pogoršati.

- Opstetrički ishod ovakvih trudnoća najviše zavisi od blagovremenog tretmana povišenog krvnog pritiska, odsustva izraženijeg nefrotskog sindroma, kao i očuvanja bubrežne funkcije, više nego od lečenja osnovne bolesti - kaže dr Đorđević.

Trudnice sa hroničnim bubrežnim bolestima

- do 50% smanjen fertilitet

- 85% njih s blagim oblikom oboljenja iznosi trudnoću do porođaja živog deteta

- 15-20% ima popuštanje bubrežne funkcije

Komplikacije u trudnoći:

- pogoršanje bubrežne funkcije

- terminalna bubrežna slabost koja zahteva hemodijalizu

- pogoršanje arterijske hipertenzije

- superponirana preeklampsija

- ablacija posteljice

- zastoj u rastu

- intrauterina smrt ploda

- prevremeni porođaj

Najčešće bakterije u urinu

- ešerihija koli (u više od 70% slučajeva)

- streptokok B (10%)

- klepsijela (3%)
- stafilokok
- proteus
- pseudomonas
- hidronefroza (proširenje bubrežnih karlica)
- prisustvo kamena u mokraćnim puteva (nefrolitijaza)
- urođene anomalije mokraćnih puteva...

TOKOM 2020. BITKU IZGUBILO 453 ŽENA Održana konferencija "Zajedno protiv raka grlića materice"

Vakcina protiv humanog papiloma virusa (HPV) uvedena je kao preporučena u naše protokole 2018, a od ove godine besplatna je za dečake i devojčice uzrasta od 9 do 19 godina, istakla je direktorka Fonda za zdravstveno osiguranje, prof. dr Sanja Radojević - Škodrić, prilikom pokretanja kampanje „Zajedno protiv raka grlića materice – HPV NE.“

„Zaštita stanovništva je najvažniji cilj Ministarstva zdravlja tako da smo odlučili da obezbedimo vakcine za dečake i devojčice. Interesovanje je zaista veliko, neki domovi zdravlja su već potrošili prvu količinu, a distribucija će se vršiti prema planu i programu koji prave epidemiolozi Instituta za javno zdravlje „Dr Milan Jovanović Batut“. Sledeća količina stiže naredne srede, a javnost će biti informisana čim pristignu nove količine, istakla je prof. dr Sanja Radojević – Škodrić.

„ U Srbiji je tokom 2020. godine od raka grlića materice obolelo 1.087. žena, dok su bitku sa ovom bolešću izgubile 453 žene. U 99,7% slučajeva glavni uzročnik je infekcija HP virusom. HPV infekcija dovodi se u vezu i sa drugim benignim (genitalne bradavice) i malignim promenama na anogenitalnoj

regiji, kao i sluznici ždrela i grla. Vakcina je devetovalentna i štiti od najčešćih tipova HP virusa, a što je najvažnije efikasna je i bezbedna, naglašava prim. dr Katarina Boričić sa Instituta za javno zdravlje „Dr Milan Jovanović Batut“.

Ministarstvo nauke i prosvete podržalo je kampanju „Zajedno protiv raka grlića materice – HPV NE“. Škole su jedan od najznačajnijih kanala informisanja dece i roditelja o značaju primene vakcine protiv HP virusa.

„Ponosan sam na činjenicu da će deca uzrasta od 9 do 19 godina dobiti priliku da se zaštite od teških bolesti kakve su rak grlića materice, kancera debelog creva, prostate i drugih teških oboljenja. Vakcinacija protiv HP virusa kao preventivna mera je ogroman iskorak, i stajemo rame uz rame sa 140 zemalja sveta gde je do sada dato više od 500 miliona vakcina. U ime Ministarstva nauke i prosvete apelujem na roditelje i decu da se informišu i saznaju sve o ovoj vakcini, istakao je državni sekretar u Ministarstvu prosvete, prof. dr Ivica Radović.

„U domove zdravlja vakcina je stigla pre sedam dana, ali interesovanje javnosti je veliko. U DZ „Dr Milutin Ivković“ na Paliluli do sada je vakcinisano oko 70 tinejdžera. U dve doze vakcinu dobijaju deca od 9 do 14 godina, dok od 15 do 19 godina vakcina se primenjuje u tri doze. Uloga pedijataru je da pravovremeno informišu roditelje o benefitima kao i o bezbednosti HPV vakcine. Trenutno imamo više devojčica koje su zainteresovane za vakcinaciju. Raduje nas činjenica da naša deca imaju mogućnost da se vakcinišu i zaštite kao i deca u razvijenijim zemljama, naglasila je dr Aneta Jovanović, pedijatar u Domu zdravlja na Paliluli.

„Primarna prevencija je veoma važna, i uloga ginekologa je da obavesti i uputi pacijentkinje na postojanje vakcine, njenu efikasnost i bezbednost. Kada je o raku grlića materice reč, u Domu zdravlja „Dr Simo Milošević“ od 2012. godine radi se skrining karcinoma grlića materice i u tome smo vrlo uspešni. Veoma je značajno što se prevencija sprovodi kod mladih i što ćemo primenom vakcine spasiti veliki broj ljudi od potencijalno opasnih bolesti poput raka grlića materice, ili drugih tipova raka anogenitalne regije, istakla je prim. Dr Aleksandra Kostić, ginekolog u Domu zdravlja „Dr. Simo Milošević“ na Čukarici.

„Humani papiloma virus je sve samo nije human. Ne želimo da žene i muškarci u najproduktivnijim godinama umiru od bolesti koje se mogu sprečiti. Zbog toga je udruženje „Roditelj“ pokrenulo kampanju „Zajedno protiv raka grlića materice – HPV NE“. Naš cilj je informisanje javnosti, dece i roditelja o značaju primne vakcine protiv humanog papiloma virusa. Sve informacije o virusu, učestalosti infekcije, uticaju na zdravlje stanovništva, kao i prednostima vakcinacije mogu se pronaći na sajtu www.hpvinfos.rs. Udruženje „Roditelj“ organizovaće brojne tribine sa eminentnim stručnjacima u ovoj oblasti kako bi javnost upoznali sa benefitima vakcine protiv HP virusa i na taj način zaštitili veliki broj ljudi, istakla je direktorka udruženja „Roditelj“, Gordana Plemić.

Posao za još 100 NAJBOLJIH MLADIH LEKARA: Stižu novi kardiolozi, anesteziolozi, pedijatri, hematolozi: Na listi za zaposlenje i 200 medicinskih sestara

U okviru programa Ministarstva zdravlja “Zapošljavanja najboljih diplomaca medicine”, mladim lekarima iz cele Srbije danas su ponuđene specijalizacije, doktorske studije, kao i zaposlenja u zdravstvenim ustanovama i medicinskim centrima u našoj zemlji.

To znači da će još 100 najboljih diplomaca, lekara, i 200 medicinskih sestara dobiti posao u zdravstvu, dok će ujedno i određene deficitarne grane biti dodatno pokrivena. Mladi su najčešće birali kardiologiju, psihijatriju, anesteziologiju, ginekologiju, radiologiju, hematologiju, pedijatriju, gastroenterologiju... i druge medicinske grane.

Lidija Mikić, najbolja studentkinja Medicinskog fakulteta u Beogradu, sa prosekom 10, kaže da je tražila kardiologiju na KBC Zvezdara, gde i volontira.

-Zadovoljna sam kako sve funkcioniše i još srećnija sam što sam dobila to što sam želela. Znam da je ranijih godina bilo jako teško da lekari dobiju posao čak i posle godina volontiranja, a danas je drugačija situacija, ja sam volontirala samo mesec i po dana i to mi mnogo znači i radujem se svojoj budućoj karijeri, kaže Mikić.

Milena Stošić, dobila je neurologiju u KBC Zemun, i kako kaže srećna je što je uspela da dobije željenu specijalizaciju.

-Zaista sam srećna što je neko prepoznao moj trud i rad. Što se proseka tiče imala sam 9.53, i mogu slobodno reći da sam se trudila i tokom studija, ali to isto danas i činim u poslu. Daću sve od sebe da opravdam poverenje, kaže Stošić.

Kako je rečeno tokom razgovora sa ministrom zdravlja Zlatiborom Lončarom, ukoliko na klinici za koju je mladi lekar izrazio želju da se zaposli, nema slobodnih radnih mesta, ponuđena im je ista oblast medicine za koju su se odlučili, ali u drugoj zdravstvenoj ustanovi.

Velika većina njih dobila je željenu specijalizaciju, među njima i Milan Marinković.

-Dobio sam endokrinu hirurgiju u UKC, to sam i želeo i zahvalana sam na ovoj prilici. Zaista moram da kažem da, imajući u vidu kakva je trenutna situacija u svetu, nama ovo mnogo znači i drago mi je što je država prepoznala naš trud i zalagnje u prethodnih šest godina, rekao je Marinković.

Pored ministra, sastanku sa diplomcima prisustvovali su i direktori klinika.

Ministar Lončar je poručio mladima da su oni budućnost srpskog zdravstva i da veruje da će biti najbolji i na svojim radnim mestima.

-Smatram da je mnogo lakše kada znate da sada država stoji uz vas, a ne kao ranije da čekate konkurse koji nikad ne izlaze, i da molite za specijalizacije. Vi ste imali sreće da je država u takvoj situaciji da može da vam olakša i ovo omogući. Želim vam puno sreće u daljem radu i još više uspeha, , poručio je ministar Lončar.

Podsetimo, u martu je održana akcija zapošljavanja diplomaca sa 8,5 i višim prosekom, i tom prilikom posao u zdravstvu dobilo je 530 mladih lekara. A dd 2014. godine u zdravstvene ustanove širom Srbije zaposleno je ukupno 35.000 zdravstvenih radnika.

ПОЛИТИКА

The screenshot shows a news article on the website 'ПОЛИТИКА'. The main headline is 'Preminule dve osobe, 312 novih slučajeva koronavirusa'. Below the headline is a photograph of a person pushing a stroller. The article text states: 'U poslednja 24 sata u Srbiji su još dve osobe umrle od posledica zaraze koronavirusom, pa je ukupan broj umrlih od početka epidemije povećan na 16.105, objavljeno je na kovid19.rs. Od utorka do danas koronom je zaraženo još 312 osoba, dok je testirano 6.988 uzoraka, javlja Beta. Hospitalizovano je 80 obolelih, a na respiratorima je sedam pacijenata. Procenat smrtnosti je 0,80 odsto.' To the right of the article is a sidebar with a section titled 'МОЈ ЖИВОТ У ИНОСТРАНСТВУ' and a sub-section 'Почетна / ПОВЕЗАНЕ ТЕМЕ'.

Preminule dve osobe, 312 novih slučajeva koronavirusa

U poslednja 24 sata u Srbiji su još dve osobe umrle od posledica zaraze koronavirusom, pa je ukupan broj umrlih od početka epidemije povećan na 16.105, objavljeno je na kovid19.rs.

Od utorka do danas koronom je zaraženo još 312 osoba, dok je testirano 6.988 uzoraka, javlja Beta.

Hospitalizovano je 80 obolelih, a na respiratorima je sedam pacijenata.

Procenat smrtnosti je 0,80 odsto.

Na dečjem kovid infektivnom odeljenju u KC Niš nema kovid pacijenta, u Kruševcu 19 zaraženih

Na dečjem kovid infektivnom odeljenju i GAK u Kliničkom centru Niš hospitalizovano je osmoro pacijenata, među kojima nema kovid pozitivnih pacijenata, navodi se na sajtu te zdravstvene ustanove.

Klinika za infektivne bolesti od 11. juna nije više u kovid sistemu.

U kruševačkoj kovid bolnici trenutno je hospitalizovan 21 pacijent, a kod 19 je potvrđen kovid-19.

Od ukupnog broja hospitalizovanih dvoje su priključeni na aparate za veštačku ventilaciju i nalaze se u jako teškom opštem stanju.